

kunde det vel falde vanskeligt, men, seer man i Staten noget Andet og Mere end det reent Verdslige og Endelige, seer man Statsideen i et renere Lys og erkjender dens dybere Væsen og Betydning som den Organisation, der, i det Hele skal uddanne og udvikle Samfundstilstandene, selv til Forberedelse ud over Timelighedens Grændser, saa troer jeg ikke, man kan oversee, at fra Statens Standpunkt er en Retsfærdiggjørelse for Dødsstraffen, en Berettigelse for dens Anvendelse at finde. Jeg tør i alt Fald antage, at det vil falde vanskeligt for det ærede Medlem at føre nogen Autoritet frem, som med den rette Erkjendelse af Statens Væsen alligevel bestrider Dødsstraffens Berettigelse. I ethvert Tilfælde har den samme danske Retslære, som blev paa-beraabt ved første Behandling, og som jeg ogsaa idag har hentydet til, ved Siden af at mene, at Retsfærdighedsteorien ikke krævede Dødsstraffen, og at Dødsstraffen ikke efter denne Theori, som han senere forstod den, var berettiget — ved Siden heraf udtalt, at ogsaa efter hans Anskuelse Staten alligevel er berettiget til, som Sikkerhedsmiddel, som Nødværge for sig selv og sine Borgere, at anvende Dødsstraffen. Imidlertid, ud over den enkelte Forfatter og ud over samtlige philosophiske Theorier staaer, forekommer det mig, den store Kjendsgjerning, at vi have for os Erkjendelsen og Vidnesbyrdet fra alle Tider og alle Slægter, der alle have troet sig berettigede til at anvende Dødsstraffen, til een Tid uden mindste Tvivl, til anden Tid med Tvivl, men dog til alle Tider og gjennem alle Slægter saaledes, at den blev anvendt. Det forekommer mig, at der i denne historiske Betragtning maatte ligge en ikke ringe Veroligelse for alle dem, som maatte være ængstelige ved nu at bibeholde denne Straf. Er det virkelig saa, at man hidtil gjennem alle Tider og gjennem alle Slægter har turdet anvendt Dødsstraffen, troer jeg heller ikke, at vi forsee os ved Bibeholdelsen, naar vi blot vide med os selv, at vi gjøre Alt, hvad vi kunne, for at indskrænke Straffen, og helst see den anvendt saajeldent som muligt.

Naturligviis erkjender jeg, at man, ogsaa Sagen seet fra Statens Standpunkt, maa stille

den Forbring til Dødsstraffens Anvendelse, at Straffen ansees for nødvendig, og derfor er ogsaa det næste Punkt, som de ærede Forslagsstillere ved denne Leilighed maatte have at dvæle ved, Dødsstraffens formeentlige Unødvendighed. Jeg troer imidlertid ikke, at der i saa Henseende enten ved denne eller den foregaaende Behandling kan siges at være præsteret noget Bevis. Det fortjener allerede Opmærksomhed, at man, ved at afflasse Dødsstraffen, vilde have en stor Mængde Individier, for hvilke der ikke længere vilde være nogen Straf; thi er Dødsstraffen afflattet, bliver som den høieste Straf tilbage offentligt Arbejde paa Livstid, og for alle dem, der allerede ere undergivne denne Straf, vilde der, affect fra Correctiverne i Straffeanstalterne, slet ingen hyderligere Straf være. Nu maa imidlertid det ærede Medlem ligeoverfor mig ikke igjen sige det Samme, som han yttrede før, at man altsaa skal beholde Dødsstraffen som Middel mod Den, der eengang har begaaet Mord, for at forhindre ham fra paany at myrde. Jeg forvarer mig udtrykkeligt mod en saadan Yttring fra hans Side, da jeg saa, hvor let han misforstod det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) og lagde ham Noget i Munden af den Art, som han slet ikke havde sagt. Dette her er jo nemlig noget ganske Andet, og det kunde aldeles ikke falde mig ind at paastaae, at Dødsstraffen specielt skulde være nødvendig, fordi der ellers ikke havde noget tilstrækkeligt Middel til fysisk at forhindre en Morder fra at begaae et nyt Mord, men derimod vel i Almindelighed at fremhæve, at man uden den ikke vilde have nogen hyderligere Straf for alle dem, der allerede vare belagte med den ellers hyderligere Straf, offentligt Arbejde paa Livstid. Hvad overhovedet Nødvendigheden eller Unødvendigheden angaaer, er det jo fremdeles Tilfældet, at, trods det, at vi nu have Dødsstraffen, er det alligevel ikke muligt at forhindre grove og overordentlig farlige Forbrydelser; det er ikke muligt trods det, at vi have Dødsstraffen. Nu sige de ærede Herrer, at der alligevel ikke er nogen Nødvendighed for at beholde den. Saa maa det være, fordi vi have en anden Straf, der har samme Betydning som Dødsstraffen, samme affkræftende Betydning som Dødsstraffen, og dette